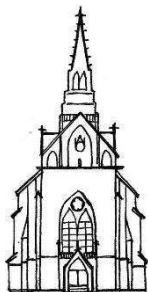


SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník / 2016

8





EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453, 542 210 332
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Jana Hofmanová, faráři
seniorátní kazatelé: Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Melicharová



Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Jacobea, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovnice: Milena Hauserová



Farní sbor ČCE v Brně - Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund



Farní sbor ČCE v Brně - Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 8, tel: 530 324 052
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatelka: Radmila Včelná, faráčka
kurátor: Miroslav Maňák



Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Jan Soběslavský

EVANGELICKÁ
AKADEMIE
BRNO



Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Hana Svobodová

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Ročník 2016 (XVIII).

Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 15 Kč. Roční předplatné 150 Kč, sponzorské 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.

ÚVODNÍK

Milí přátelé,

po tříměsíční letní přestávce dostáváte opět do ruky časopis Setkávání. Chce svým způsobem odrážet život v naší společnosti, a přece se bude zvlášť soustřeďovat na dění v brněnských evangelických sborech. Také proto, že o nich se jen velmi zřídka a velmi málo dočtete jinde.

V době letních prázdnin aktivity našich sborů obvykle ustávají. Někteří se ptají, proč tomu tak je. Jiní na to odpovídají, že to je proto, aby si faráři mohli odpočinout. Dobrých důvodů bychom sice našli více, ale jednoho z nich si nyní všimneme: letní proluka je dobrá i k tomu, aby kazatelé - a ovšem také presbyteri a ostatní členové sborů - reflektovali, co se v jejich sboru konalo a co ne a zda tomu v příštím období nemá být jinak. Je tu čas poodstoupit a podívat se, co a jak jsme dělali a co a jak budeme dělat. Je tu příležitost položit si otázky kolem sborového dění a pokusit se na ně odpovědět.

O službách Božích říkáváme, že jsou středem sborového života: Je tomu tak? Říkáváme, že bohoslužby slavíme: Jsou tedy pro nás slavením, oslavou? A pokud ne - proč tomu tak není? Jak by se u nás mohlo více lidí aktivně zapojit do průběhu služeb Božích? Jsou modlitby a písně aspoň zčásti srozumitelné dětem a mládeži? Přinášejí kázání důležitá témata? Jsou kázání zvěstováním evangelia? Mohou se v kostelovém dění orientovat lidé přichozí? Pamatujeme na ně nějak?

Shromáždění církve mají ale být také společenstvím. Projevuje se to i jinak než zatřesením pravice při příchodu na bohoslužby? Je u nás ve sboru prostor k tomu, aby se lidé potkali, aby se mohli navzájem povzbudit a potěšit, aby našli přátele? Anebo vnímáme úsilí o vytváření společenství ve sboru jako nadbytečné a znesvobodňující?

A jak se náš sbor projevuje navenek? Mohou se ostatní lidé dozvědět, co se v našem kostele děje? Mohou rozumět, že jsou také zváni? Kde se v našich sborových setkáních projevuje zájem o společnost? Jak pamatujeme na otázky, kterými se zabývají lidé v našem městě, v naší zemi? Čím je náš sbor pro své okolí? A jak se při našich setkáních projevuje, že chceme být s lidmi v nouzi solidární?

V příštích měsících budeme v časopisu Setkávání zase dál sledovat, jak se nám na tyto (a jiné) otázky daří v praxi odpovídat.

Martin Horák

BYLO

Veronika poprvé na Blažkově s Brnem I

Hned po příjezdu jsme se šli ubytovat do chatky, kde se mi moc líbila třípatrová postel, na které bych ale asi v patře neměla odvahu spát. Před každým jídlem jsme měli nějaké čtení z Bible, modlitbu a písničku. Měla jsem velkou radost,

že jsem mohla říkat modlitbu za naši skupinu, když na nás vyšla modlitba. Dostali jsme totiž rozpis úkolů, kde nás pan farář všechny rozdělil do tří skupin: A, B a C s úkoly, které se každý den střídaly: úklid, mytí nádobí a modlitby.

V neděli se šlo do kostela v obci Blažkov. Ten já bohužel nemohla vidět, protože jsem jela do nemocnice kvůli náhlým zdravotním problémům. Od pondělka do pátku byl vždycky dopoledne program - povídali jsme si ve třech skupinách o Josefovi a jeho bratrech, což bylo fajn.

Dopoledne bývaly tvořivé dílničky, při kterých se vyráběly různé věci z krepáku, vlny a bavlnek. Jinak byl volný program, při kterém si děcka v lese stavěly bunkry z klacků na šiškovou válku. Večer se promítali v klubovně Broučci - jako jednotlivé obrázky, ke kterým se četlo povídání z knížky. Promítání se mi moc líbilo a přišlo mi zajímavé i neobvyklé promítací plátno.

Pak šly děti spát a dospělí s mládežníky měli společné večery a vedli mezigenerační rozhovory. Já jsem měla tu kliku, že jsem se jich mohla přes svůj nízký věk zúčastnit, protože jsem kvůli zdravotním problémům spala v klubovně, takže jsem mohla u otázek a odpovědí zůstat.

Ve středu se šlo na celodenní výlet. Auty jsme dojeli ke kostelu svatého Michaela ve Vítochově, který mi přišel moc zajímavý, protože byl kamenný. Odtud jsme šli pěšky přes les do Dalečína. Super bylo, že cestou jsme mohli sbírat houby, maliny i borůvky. V lese jsme i obědvali na kládách, ale kluci lezli na hromady klád a máma se zlobila a chtěla, aby slezli dolů. Cestou byl i jeden hodně prudký kopec - ten nám dal všem zabrat.



V Dalečíně jsme se byli podívat na zříceninu hradu a dali jsme si zasloužené nanuky z místní samoobsluhy. Jen brácha prskal, že ten jeho chutnal jako voda do ostříkovačů. Z Dalečína nám jel autobus zpět do Vítochova. Bylo fajn vidět z okna krajinu, kudy jsme šli. Od kostela ve Vítochově (kam bychom se jinak podívali, ale měli

zamčeno a bohoslužby mívají čtyřikrát do roka, takže smůla) jsme jeli auty do Karasína. V Karasíně je totiž rozhledna (opět kamenná). Byla vysoká asi třicet metrů a seshora byl nádherný výhled do širokého okolí. Víc ale než ten výhled zajímaly menší děti spíše průlezky. My jsme se ještě po cestě zpátky stavili v Bystrici nad Perštejnem na nákup.

Další den jsme si udělali soukromý výlet a byli jsme se podívat v depozitáři Tatry v Bystrici n.P. a také na hradě Pernštejn, kam jsme se vyvezli vláčkem. Jiný den jsme zase šli pěšky do vedlejší vesnice, akorát jsme přišli moc pozdě: potraviny byly zavřené, cukrárnu už zrušili a v restauraci měli tento den taky zavřeno. Takže z vytoužených nanuků nic nebylo.

Cestou tam i zpět jsme ale museli brodit řeku a jediný brod byl u pozemku mlynáře, jehož jméno si nepamatuji, ale hrozně ho dopalovalo, když mu někdo



po pozemku chodil. Dal by se přirovnat k vodníkovi, protože byl taky u vody a taky se ho všichni báli. K řece jsme taky chodili mýt psa Hantýho, který sice podle pravidel neměl na táboře co dělat, ale menší děcka z něho byly unešené.

Ve čtvrtek se měly opékat špekáčky u totemu, ale protože bylo po dešti, nakonec se opékaly nad grilem. No a tím, že bylo po dešti, byla na louce u tábora hustá mlha, v které děcka běhaly a halekaly na sebe. V pátek jsme si dopovídali příběh o Josefovi a jeho bratřích a některé rodiny už odjízděly, a ti co zůstávali, si na sobotu rozdělili úkoly ohledně úklidu tábora. Mě už konečně odezněly moje alergické

problémy, z čehož jsem měla radost. Rozhodně jsem vděčná těm, co uklidili klubovnu, kuchyň a hlavně ty kadibudky, protože mně stačil už ten úklid chatky. Odjízděli jsme až mezi posledními. Vraceli jsme se do Brna kratší trasou, kterou jsme si natrénovali při návštěvě nemocnice. Po cestě jsme se ještě stavili na zmrzlinu a k večeru jsme dorazili domů. Mně se teda na Blažkově moc líbilo, byla tam spousta legrace a fajn lidi a za rok příště, pokud budeme moci, určitě pojedeme zase.

Veronika Sikstová

Letní Blažkov Brna II 2016

Neorganizovanost. "Neviditelná" práce ochotných. Dětská parta. Potkání. Rozhovory. Rozcvičky. Dost teplé vody pro všechny. Mládežnická rallye s kočárky. Schopnost vyjít si vstříc. Jídelníček obsahující maso. Volnost. Jeroným Pražský. Večerníčky. Písek. Houby. Hudební budíček. Sblížení. Dopolední programy. Přítomnost mládeže. Pohodička. Máslo k snídani. Lidé ochotní ke službě. Bubnování. Programy pro nejmenší děti. Dobrodružný výlet. Poctivá strava. Volná dopoledne...

... tyto a (četné) další plusy jsme pojmenovali při závěrečném večeru na konci letního týdne na Blažkově, kterého se od 6. do 13. srpna zúčastnilo celkem 71 lidí. V táboře nás obvykle bylo asi 65 od nejmenších po nejstarší, někdo přijel jen na chvíli, někdo pobyl celou dobu. Někteří si vzali dovolenou na to, aby se postarali o všechny ty hladové krky!



Mínusy jsme také nějaké našli, ne že ne. Za mě však převažuje vděk - nepršelo moc. Nikdo se vážně nezranil. Dost jsme se smáli. Trochu jsme si i odpočali. Mnohým se chce jet příští rok znovu. A já jsem se nejspíš nakazila láskou k Blažkovu! Skoro k neuvěření...

s přispěním účastníků sepsala Saša Jacobea, foto Klára Horáková

Lovětín 2016 (z ČCE Brno - Husovice)

V neděli 24.7. začal lovětínský tábor 2016 a autobusy se začínaly plnit nadanými studenty. Profesorové a docenti měli napilno a žáci netrpělivě čekali na odjezd. Vše proběhlo hladce a vlak se zanedlouho rozjel a my vyjeli vstříc dalšímu dobrodružství. Cesta byla dlouhá, ale v táboře nás pak čekal zasloužený odpočinek.

Příjezd byl zahájen křtem Klárky a samozřejmě něčím na zub. Následovalo vybalování, pak hygiena a spánek. Uprostřed noci se však z lesa začaly ozývat podivné zvuky a my jakožto vědci jsme to museli jít prozkoumat. Zanedlouho jsme uviděli postavy, které se pomalu zastavovaly a pak se ozval děsivý chechot. Nikdo tomu moc nerozuměl a někdo to dokonce považoval za komické divadlo, přesto ale vládl podivný neklid.

Druhý den šlo o přežití, takže studenti sháněli jídlo a zakládali požáry (pro uklidnění rodičů, ve skutečnosti šlo jen o malé ohýnky).

Další den jsme přišli na to, že jeden z profesorů podezřele chybí a prohledali jsme jeho laboratoř, ve které jsme našli jeho deník, který obsahoval plán na vysátí času všech lidí za pomoci jeho vynálezu jménem chronolux a ovládnutí celého světa. Studenti neotáleli a vloupali se do jeho bezpečnostního systému a sebrali plány na chronolux, které vrátí čas zpět.



Den čtvrtý profesor zjistil, že obyvatelé výzkumné stanice přežili a kuje pikle. Studenti zabezpečují stanici. Na scéně se objevují špioni, tzv. chotroci, kteří jim to kazí.

Den pátý. Útoky chotroků se stupňují a profesor se vesele chechtá.

Šestý den jsme se vydali na Chronovo území, kde jsme získávali heslo k věži jeho hradu. V noci přišly výhružné dopisy.

Den sedmý došlo k rozhodující bitvě pěti armád, z čehož se čtyři z nich skládaly z oborových skupin studentů a jedna z chotroků v čele s profesorem. Boj to byl neúprosný, ale nakonec jsme zvítězili. Chronos zuřil, ale byl poražen. Studenti ho chtěli zlynčovat, ale milosrdní profesorové tomu zabránili a odvezli ho tam, kam patří., do blázince.

Vše bylo zakončeno předáním diplomů a táborákem. V neděli byla tradiční bohoslužba a odjezd domů k rodičům.

Všichni jsme si to moc užili a děkujeme všem profesorům a profesorkám!

Štěpánka Horáková

Manželská padesátka

Zkuste to, stojí to za to. Tedy, ne že bychom slavili padesáté výročí svatby, do toho nám ještě třicet čtyři let chybí. Jde o padesátku kilometrů prošlapanou s batohem na zádech vedle svého milého, milé. Rozumějte mi dobře. Nejde o žádný závod, měření sil či času ani o plnění nějaké povinnosti, abychom měli „splněno“. Jde o naplněný čas, který jsme dostali jako vzácný dar od našeho Pána.

Bylo to tak. Naši tři děti už vyrostly na těle i na duchu do té míry, že mohly odjet na tábory - jak prosté. Méně prosté, naopak prostě zázračné bylo, že ony tábory se konaly v týž termín a jako bonus v době dvou státních svátků

připadajících na pracovní dny. Víc už nám to Pán připravit nemohl. To už pak stačí jen sbalit ten batoh (tentokrát pro sebe) a vyrazit. Kam? To je skoro jedno. Hlavně že spolu a sami. My jsme vyrazili směr Jeseníky, cestou i cílem byly Rychlebské hory a v nich místočko nám obzvlášť milé - Travná. Přiznám se, že do poslední chvíle jsem se neodvažovala zcela věřit, že to skutečně vyjde. Bylo to zbytečné. Vždyť to připravil Pán...

Je neděle ráno, v pět hodin zvoní budík - naše putování začíná. V půl sedmé za námi mizí silueta Petrova a před námi se otvírá cosi, na co už jsme skoro zapomněli. Společný čas, kdy nám nikdo neskáče do řeči, můžeme mluvit i mlčet, nemusíme nikoho napomínat, vymýšlet pohádku ani srovnávat spory. Neuvěřitelné! Budeme to ještě umět? Nevzdálili jsme se? Neodcizili se tomu druhému během toho přeplněného času a kolotoče kolem našich milých dětí? Ano, měla jsem na začátku trochu obavy, zda vůbec ještě jdu svému muži po boku - na tom místě, které mi Pán vybral, nebo už jen kroužím ve svých povinnostech někde poblíž. Z té největší úzkosti mě můj milý vyvedl hned ten první „osamělý“ večer ještě doma svým osobitým způsobem: „Ty máš strach, jestli jsi po mém boku? A jak bych do tebe mohl rejpat, kdybys tam nebyla?“ A mám to. Už to vím. Teď si to ještě pár dní osahám, abych to i prožila a budu mít zase na nějakou dobu klid - tam v sobě, uvnitř bude jakési vyrovnávací závaží. A až s námi budou houpat naši nejbližší či vzdálenější, budu vědět i cítit, že se ze svého výsostného místa neztrácím. Bohu díky.

Kterak jsme šlapali těch padesát kilometrů, jak se svorně potili, myli v potoce, hledali studánky či co nejrovnější místo na spaní, psát nebudu. Bylo to fajn a může to mít spoustu podob. Byly tam i chvíle, kdy jsme se svorně báli i svorně děkovali, že už se bát nemusíme. Potkali jsme milé lidi, pátrali po zbytecích jazykových znalostí i zažili ruch česko-americké společnosti na Travné. Každá drobnost měla místo, verše z Hesel opět seděly a vlak zpátky do Brna jsme stihli. Jsem za to moc vděčná. Stihli jsme být spolu, jeden druhému po boku. A bylo to ještě mnohem lepší než před lety, kdy jsme možná šlapali trochu rychleji, ale víc se dohadovali nad prkotinami.

Díky, Pane. Jsi úžasný ve svém stvoření, znáš pravý čas pro každou věc i místo pro člověka. Díky za Tvé požehnání, že je nám spolu dobře. To bychom nevymysleli. Díky!

Iva Oukropcová

ESBU 2016

Týdenní Ekumenické setkání s biblí a uměním (zkratka ESBÚ) se konalo letos opět v středisku Sola Fide v Jánských Lázních. Mělo téma: Křesťan v současném světě - jsme solí? Ta otázka se vztahovala k biblickému verši Mat. 5,13: „Vy jste sůl země. Jestliže sůl zmařena bude, čím bude osolena? K ničemu se nehodí více, než aby byla ven vyvržena a od lidí pošlapána.“

O zajímavý program se postaral přípravný výbor v čele s mediálně schopným farářem Michaellem Otřísalem. Ten kromě moderování programů zajistil i přenos zvuku i obrazu do vedlejšího sálku (při počtu téměř 80 účastníků jsme se nevešli



do jedné místnosti) a navíc v nestřežených chvílích stíhal též vytvářet i filmový záznam pro televizi Noe.

Každý den byl program zahájen biblickým zamyšlením, které si připravili duchovní z řad účastníků. Měli jsme možnost vyslechnout M. Vašinu, V. Lukášovou, katolického kněze V. Vacka a husitskou farářku Tamchynovou. Každý nám ke „slanosti“ jednotlivce i celé církve přinesl jiný úhel pohledu a o to to bylo zajímavější. Nosné přednášky jednotlivých dopolední přednesli prof. L. Kropáček: Střet náboženských kultur, prof. J. Sokol: Jak být solí země, M. Rejchrt: Morálka a moralizování, R. Mazur: Co je a co není fundamentalismus. Odlehčení těžkých témat přinesl katolický řečník Max Kašparů, který svou přednášku na téma Strach oživil příklady ze své bohaté klinické praxe. Každá přednáška dávala prostor i pro dotazy a diskusi, čehož zvědaví účastníci rádi využili. Co nestihli na veřejném fóru, mohli pak probrat při hojných procházkách v poobědním volnu. Počasí nám přálo, a to i na středečním výletu. Ten byl tentokrát namířen po stopách bratří Josefa a Karla Čapkových. Jeli jsme dvěma autobusy do Úpice a Malých Svatoňovic. Na obou místech jsme měli štěstí na zapálené průvodkyně a na závěr jsme dokonce v kulturním domě mohli slyšet úryvky z díla Karla Čapka v podání profesionální recitátorky. Odhaduji, že řada z nás si i předsevzala si některé Čapkovy knížky doma vyhledat a znova přečíst.

Tradici už má ekumenická bohoslužba s večerí Páně ve čtvrteční večer. Konala se v evangelickém kostele a podíleli se na ní všichni přítomní duchovní. Ještě že je Pán Bůh tolerantní a doufejme, že pardonuje specifika všech různorodých církevních tradic, které se tam vyskytly.

A co jsme letos měli společného s uměním? Jednak úterní večerní koncert dvou mnohostranně schopných hudebníků skupiny Solideo. Ti nás překvapili

hrou na neobvyklé historické nástroje. Hlavní umělecký zážitek však byl tentokrát vizuální, a totiž výstava 25 obrazů známé malířky Marie Plotěné. Ta se svým manželem obrazy přivezla a nainstalovali je v evangelickém kostele do již dříve připravených závěsných zařízení, na jejichž zbudování se ve spolupráci s vedoucím střediska panem Cejnarem významně podílel J. Sláma. Výstava měla svou vernisáž s velmi pozitivním ohlasem a byla otevřena i po celý týden pro lázeňskou veřejnost.

Poslední večer jsme rovněž tradičně strávili formou tzv. Garden party, na kterou se účastníci vyšňořili do retro společenského oblečení včetně apartních klobouků. I večere byla nápaditá a slavnostní, včetně dobrého moravského vína. Vzhledem k tomu, že program vzešel z kreativních příspěvků nás všech, nejeden výstup kromě potlesku byl doprovázen i srdečným smíchem.

Sobotní dopoledne bylo pojato jako valná hromada a hodnocení letošního ročníku. Shrnutí provedla Jiřina Šiklová a mimo jiné vyzdvihla klady tohoto druhu rekreace pro seniory. Dávali jsme ji tiše za pravdu a myslím, že většina účastníků doufá, že se setkáme i za rok.

Jana Slámová

Den Bible v Kralicích



V sobotu 10. září 2016 se v Kralicích nad Oslavou konal již čtvrtý ročník Dne Bible. Tradici Dne zahájily před třemi roky velkolepé oslavy u příležitosti čtyřstého výročí vytištění jednodílné Bible kralické v roce 1613. Program byl i letos velmi pestrý a bohatý. Po zahájení v 10 hodin starostou obce před Pomníkem knihy zpíval dětský sbor kralických dětí. V místní základní škole Jana

Blahoslava se konala série přednášek. V první nás Vláda Donát seznámil přístupnou formou s všestrannou osobností biskupa, jazykovědce, diplomata, historika, muzikologa, atd. Jana Blahoslava. V poledne Jan Franců připomněl 120. výročí narození dr. Vlasty Fialové, která 15 let vedla archeologický výzkum kralické tvrze. Plná třída pozorně naslouchala jejímu poutavému vyprávění z nahrávky pořadu „A léta běží, vážení“ z roku 1971. Přednášku neplánovaně zakončil výstřel ze středověkého děla před kostelem. Odpoledne ještě David Rafael vyprávěl o moravském šlechtici Karlu starším ze Žerotína, který varoval rozhádanou českou šlechtu před nezodpovědným stavovským povstáním, financoval kralickou tiskárnu, podporoval Jana Ámose Komenského a nakonec také musel odejít do emigrace. Bez tiskárny, která umožnila šíření jeho díla, by se Komenský nestal učitelem národů. A archeolog Josef Kovář k počtě Vlasty Fialové popsal výsledky vykopávek na Kralické tvrzi.

V poledne kazatel Jednoty bratrské Bohdan Čančík vedl bohoslužbu v kralickém kostelíku s původními bratrskými texty na bílých zdech. Na náměstíčku před kostelem vyrostl středověký stanový tábor i s ukázkami řemesel, mohli jste ochutnat stravu našich předků, zastřílet si z luku. Skupina Bellator předvedla ukázky bojového šermu podle mistra Lichtenauera, v „módní přehlídce“ jsme viděli, jak se oblékali šlechtici i prostí lidé v 16. století. Sledovali jsme Podhorácký pěší pluk při výcviku mušketýrů z doby bělohorské včetně střelby. Malé muzeum Bible a BTM vydavatelství Návrat domů nabízelo biblickou literaturu. V prostoru tvrze Roman Prokeš předváděl tiskařské umění z 16. století, stránku Kralické bible vám vytiskl na ručním papíře, s věnováním podepsal a opatřil pečeti. A kdykoli po celý den jste si mohli projít celý památník i s tvrzí.

Večerní program ve velkém sále Památníku zahájila herečka divadla Ypsilon Jaroslava Kretschmerová čtením z Komenského Kšaftu umírající matky Jednoty bratrské. V následné „Talk show“ s Davidem Rafaelem mne zaujala její teze, že „není pravda, že by Češi neměli svoji identitu“ - viz ta řada osobností - a že „Češi nejsou neznabozi, jak se jim vytýká, ale jenom milují pravdu...“ Program, který připravil David Rafael s podporou Moravského zemského muzea a dalšími institucemi, zakončil koncert skupiny ADELFA. Den Bible 2016, kterého se zúčastnilo několik set návštěvníků, se vydařil. Pokud jste ho letos nestihli, přijďte příští rok, program bude jistě také zajímavý.

Jan Franců

BIBLICKÁ ZOOLOGIE

Holubice

Pod názvem holubovití (*Columbidae*) rozeznává zoologie čeled', kterou tvoří asi 300 druhů ptáků, mezi které patří holub skalní, holub domácí, holub hřivnáč, ale i hrdlička. Holubi patří mezi nejstarší zvířata, která začala žít s člověkem a zdomácněla. Lidé je chovali nejen kvůli chutnému masu a vejcím, ale také jako nejrychlejší posly starověku a jako zvíře, které mohlo být obětováno bohům.

Holub dokázal letět rychleji než závodní kůň (100 km proti 70 km za hodinu) a byl schopen donést zprávu ze vzdálenosti tisíc km za jediný den.

Holubí trus se využíval k hnojení a jeho nečekaná inflační cena poslouží prorokovi jako znamení nejvyšší bída a nouze. Obávám se však, že v tomto případě sloužil jako potrava na smrt vyhladovělých.

*2 Kr 6,25 V Samaří nastal veliký hlad, neboť je dlouho obléhali, až byla oslí hlava za osmdesát šekelů stříbra a **čtvrtka dížky holubího trusu za pět šekelů stříbra.***

Schopnost holubů rychle létat a jejich orientační smysl, díky němuž se dovedou vrátit do holubníku, připomíná Bible při zprávě o potopě, kdy Noe pomocí holubice zjišťuje, zda je již země příznivá k životu. Návrat holubice se snítkou olivy je považován za znamení Božího smíření s člověkem a nového začátku. V podobném smyslu přirovnává žalmista k holubicím zástup žen, které přinášejí lidu zprávu o Hospodinově vítězství nad jeho nepřáteli.

*Gn 8,6-12 Když pak přešlo čtyřicet dnů, otevřel Noe v arše okno, které udělal, a vypustil krkavce; ten vylétával a vracel se, dokud se vody na zemi nevysušily. **Pak vypustil holubici**, kterou měl u sebe, aby viděl, zda vody z povrchu země ustoupily. Holubice však nenalezla místočka, kde by její noha mohla spočinout, a vrátila se k němu do archy, neboť vody dosud pokrývaly povrch celé země. Vztáhl tedy ruku, vzal ji a vnesl ji k sobě do archy. Čekal ještě dalších sedm dní a **znovu vypustil holubici** z archy. A holubice k němu v době večerní přilétla, a hle, měla v zobáčku čerstvý olivový lístek. Tak Noe poznal, že vody ze země ustoupily. Čekal ještě dalších sedm dní a **opět vypustil holubici**; už se však k němu zpátky nevrátila.*

*Ž 68,11 Nesmírný je zástup žen, jež radostnou zvěst nesou. **Jako když se blyští stříbrem potažená křídla holubice, perutě zlatavě zelenavé!** Pádí králové i se zástupy, ale hospodyně rozdělují kořist. Všemohoucí rozebral ty krále!*

Občas se ovšem stalo, že se holubi do holubníku už nevrátili. Prorok v tom vidí obraz nevěrnosti a přelétavosti Božího lidu.

*Oz 7,10-12 K Hospodinu, svému Bohu se nevracejí, hledat ho je ani nenapadne. **Efrajim je jako nerozumná holubice, snadno se dá zlákat.** Volají k Egyptu, chodí do Asýrie. Až zase půjdou, rozestřou na ně svou síť, schytám je jako nebeské ptactvo, ztrestám je, jak o tom slýchali ve svém shromáždění.*

Nejčastěji se v Bibli píše o holubici jako obětním zvířeti. Pro chudé sloužila jako náhrada za drahou ovci nebo kůzle. A kdo neměl ani na hrdličku, mohl obětovat mouku. Byla to zřetelná zpráva, že bohatí nemají u Hospodina přednost.

*Lv 5,7 Jestliže není v jeho možnostech obětovat beránka nebo kůzle, přinese Hospodinu jako pokutu za svůj prohřešek **dvě hrdličky nebo dvě holoubata**, jedno k oběti za hřích, druhé k oběti zápalné....Jestliže není s to dát **ani dvě hrdličky nebo dvě holoubata**, přinese ten, kdo zhřešil, jako dar desetinu éfy*

bílé mouky v obět za hřích; nepoleje ji olejem a nedá na ni kadidlo, protože to je obět za hřích.

Obět holoubat se konala po narození dítěte a souvisela s návratem matky do společnosti. O této oběti se zmiňuje i evangelista, když líčí návštěvu Ježíšových rodičů v jeruzalémském chrámu.

*Lv 12,6 -8 Když skončí dny jejího očišťování po synu nebo dceři, přivede ročního beránka k zápalné oběti a **holoubě nebo hrdličku k oběti za hřích** knězi ke vchodu do stanu setkávání. ... Jestliže si nemůže opatřit jehně, ať vezme **dvě hrdličky nebo dvě holoubata**, jedno k zápalné oběti a jedno k oběti za hřích. Kněz za ni vykoná smířcí obřady a bude čistá."*

*Lk 2,22 Když uplynuly dny jejich očišťování podle zákona Mojžíšova, přinesli Ježíše do Jeruzaléma, aby s ním předstoupili před Hospodina - jak je psáno v zákoně Páně: 'vše, co je mužského rodu a otvírá život matky, bude zasvěceno Hospodinu' - a aby podle ustanovení zákona obětovali **dvě hrdličky nebo dvě holoubata**.*

Podobnou obět jako matka po porodu přinášel i malomocný, který se uzdravil, nebo ten, kdo nechtěně porušil nazirejský slib dotykem mrtvého. Ve všech případech se měla obět holubice poukázat na to, že ani tak zásadní události jakými je narození, uzdravení nebo smrt nás nemohou přiblížit k Bohu víc než pokorné vyznání víry a obět, kterou mohl přinést každý. (*Lv 14,30-32 a Nu 6,10*)

Obětní zvířata si lidé kupovali od prodavačů v okolí chrámu a nepochybně tak učinili i Ježíšovi rodiče. Jejich syn však později tyto prodavače z nádvoří chrámu vyhnal. Důvodem ovšem nebyla Ježíšova neláska ke zvířatům nebo odmítání obětí, ale místo, kde se tak dělo. Nádvoří chrámu bylo určeno jako prostor, kde se mohli a měli shromažďovat pohané, aby se modlili k jedinému Bohu. Jestliže se z něho stalo tržiště, kde si zbožní vyměňovali římské peníze za chrámovou měnu a pořizovali obětní zvířata, byl to projev jejich nezájmu a arogance vůči těm, kteří za vlastní chrámovou zeď pod trestem smrti nesměli vstoupit. Chrám byl totiž zmenšeným obrazem tehdejší lidské společnosti. Za nádvořím pohanů bylo nádvoří žen a za ním nádvoří mužů. Do vlastního chrámu pak směli pouze kněží a do svatyně svatých směl vstoupit jen velekněz. Byla tím však vyjádřena nikoli nadřazenost, ale zástupnost. Izrael stál před Hospodinem za všechny národy, muži za své ženy, kněží za všechny lid a velekněz za celý svět.

*Mt 21,12 Ježíš vešel do chrámu a vyhnal prodavače a kupující v nádvoří, **zpřevracel stoly směnárníků i stánky prodavačů holubů;***

*Jan 2,14-16 V chrámu našel prodavače dobytka, ovcí a holubů i penězoměnce, jak sedí za stoly. Udělal si z provazů bič a všechny z chrámu vyhnal, i s ovcemi a dobyt看, směnárníkům rozházal mince, stoly zpřevracel a **prodavačům holubů poručil: "Pryč s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržiště!"***

Jako posla dobrých zpráv o našem smíření s Bohem připomínají holubici evangelisté, když popisují Ježíšův křest. Duch svatý se na Ježíše snáší v podobně holubice, která přináší zprávu z nebe: Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil

*Mt 3,16 Když byl Ježíš pokřtěn, hned vystoupil z vody, a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, **jak sestupuje jako holubice** a přichází na něho.*

*J 1,32 Jan vydal svědectví: "Spatřil **jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm.**"*

Holubi žijí v monogamních párech a společně pečují o svá mláďata, což bylo chápáno jako projev lásky a věrnosti. Zvláštností holubů je, že mají vole, v němž připravují potravu svým potomkům, zato nemají žluč. Snad z toho důvodu byla holubice považována za symbol nevinnosti a díky bílé barvě také čistoty.



*Pís 5,2 Slyš, milý můj klepe: "Otevři mi, sestro má, přítelkyně má, **holubice má, má bezúhonná**, vždyť mám hlavu plnou rosy, v kadeřích krůpěje noční."*

*Pís 6,9 Ona jediná je **holubice moje, moje bezúhonná**, jedinečná ze své matky, přechází z té, jež ji porodila. Spatřily ji dcery, blahoslavy ji, královny i ženy jí vzdaly chválu.*

*Mt 10,16 Hle, já vás posílám jako ovce mezi vlky; buďte tedy obezřetní jako hadi a **bezelstní jako holubice.***

Jestliže milý i milá spatřují v očích svého partnera holubici, může to připomínat jejich lásku, ale i zamilovaný pohled a pozvání - neboť oko mívalo v egyptském umění tvar ptačího těla.

*Pís 1,15 Jak jsi krásná, přítelkyně moje, jak jsi krásná, **oči tvé jsou holubice.***

*Pís 4,1 Jak jsi krásná, přítelkyně moje, jak jsi krásná, **oči tvé jsou holubice pod závojem**, vlasy tvé jsou jako stáda koz, které se hrnou z hory Gileádu.*

K holubímu volání přirovnávání proroci lidské naříkání a bédování. Jako holubice kvílí nemocný a umírající král Chizkijáš. Jako holubice Iká nevěrný Izrael, na který dopadají důsledky dlouhodobého popírání práva a spravedlnosti. Jako holubice budou sténat ti, kdo zatím směli zůstat v zaslíbené zemi. Jako holubice budou kvílet obyvatelé Ninive (ctitelé Ištar), až je Hospodin ztrestá za krutosti, kterých se dopustili na ostatních národech.

Iz 38,14 Jako rorejs a jeřáb, tak sípám, **kvílím jako holubice**, zemdlely mé oči upírající se na výšinu. Panovníku, jsem v tísní, zasad' se o mne!

Iz 59,11 Hned všichni mručíme jako medvědi, hned zase **lkáme jako holubice**. Čekáme na právo, ale žádné tu není, na spásu, a ta se vzdálila od nás.

Ez 7,16 A vyvážnou-li někteří z nich a budou na horách, **jako holubi v roklicích, budou všichni sténat**, každý pro vlastní nepravost.

Nah 2,8 Je rozhodnuto. Obnažena a odvlékána je Ištar, **její děvy kvílí jako holubice** a bijí se v prsa.

Výhodou ptáků je, že na rozdíl od člověka mohou v nebezpečí rychle uletět a sídlit v nepřístupných skalách. Ale i tam si je často najdou dravci, proti nimž je hrdlička bezbranná. Zpupné Moabce nezachrání, ani když uprchnou do hor.

Ž 55,7 Kéz bych měl **křídla jako holubice**, uletěl bych, usadil se jinde.

Ž 74,19 **Nevydávej život své hrdličky dravci**, na život svých ponížených nikdy nezapomeň.

Jer 48,28 "Opusťte města, usadte se na skalisku, obyvatelé Moábu! **Bud'te jako holubice, která hnízí nad samou propastí**. Slýchali jsme o pýše Moába přepysného, o jeho domýšlivosti, o pyšné jeho povýšenosti, o jeho nadutém srdci.

Protože divocí holubi odlétali na zimu na jih, sloužily jejich přesuny lidem jako přírodní kalendář. Zatímco ptáci tyto časy respektují, Boží lid se chová nerozumně.

Pís 2,12 Po zemi se objevují květy, nadešel čas prožezávat révu, **hlas hrdličky je slyšet v naší zemi**.

Jr 8,7 I čáp na nebi zná svůj čas, **hrdlička, vlaštovka a jeřáb dodržují čas svého přiletu**, ale můj lid nezná Hospodinovy řády.

Prorok Ozeáš vidí v přiletu holubů znamení budoucího návratu Izraele ze zajetí a Izaiáš dokonce přiklon pohanů k Hospodinu.

Oz 11,8-11 Což bych se tě, Efrajime, mohl vzdát, mohl bych tě, Izraeli, jen tak vydat? Mé vlastní srdce se proti mně vzepřelo, jsem pohnut hlubokou lítostí. Nedám průchod svému planoucímu hněvu, nezničím Efrajima, protože jsem Bůh, a ne člověk, jsem Svatý uprostřed tebe; nepřijdu s hněvivostí.

Přilétnou s třesením z Egypta jako ptáče, z asyrské země jako holubice. A já je usadím v jejich domech, je výrok Hospodinův.

Iz 60,8 Kdože jsou ti, kteří přilétají jako oblak? **Jako holubice ke svým děrám?** Ke mně s nadějí vzhlíží ostrovy a zámořské lodě už zdávna, aby tvé syny přivezly zdaleka a s nimi jejich stříbro a zlato pro jméno Hospodina, tvého Boha, pro Svatého, Boha Izraele, který tě oslavil.

Jiří Gruber

Přírodu máme rádi. Co o ní ale víme?

Země vydala zeleň: rozmanité druhy bylin, které se rozmnožují semeny, a rozmanité druhy stromoví, které nese plody se semeny. Bůh viděl, že to je dobré. (Genesis 1, 12)

Pouze každý desátý Čech umí vyjmenovat všechny čtyři české národní parky a téměř polovina si nevybaví žádný rostlinný ani živočišný druh, který je na území České republiky kriticky ohrožen. Vyplynulo to z nedávného průzkumu organizace Beleco, který byl součástí projektu Příběhy české přírody. Výsledky shrnují skutečnost, že Češi sice mají rádi přírodu, ale moc se o ni nezajímají.



V otázkách na konkrétní kauzy (např. využití bývalých vojenských prostorů, oživení někdejších těžebních oblastí, kácení stromů napadených kůrovcem, globální změna klimatu) se navíc ukázalo, že účastníci výzkumu velmi často pouze kopírují názory politiků a nevyhledávají hlubší souvislosti. Respondenty přitom byli lidé minimálně se středoškolským vzděláním, vyššími příjmy a z měst nad 20 tisíc obyvatel, u nichž výzkumníci očekávali větší zájem a vlastní názor na ochranu přírody.

Téměř třetina dotázaných navštěvuje v letní sezóně přírodu více než jednou týdně. V přírodě si připadají například při sběru hub, procházce v lesoparku, koupání v řece či projížďce na kole venkovskou krajinou. Nejčastěji si tam lidé vyráží odpočinout a oceňují samotu a klid. Skupinové diskuse ukázaly, že ideální podoba pobytu v přírodě je tam, kde je to upravené, není tam nepořádek, k dispozici jsou dobře značené cesty a je možné tam „něco vidět“. Vítané je, pokud si o místních zajímavostech mohou lidé přímo na místě přečíst, a to stručnou a zábavnou formou.

Ženy jsou vůči přírodě a její ochraně naladěny pozitivněji než muži. Častěji deklarují potřebu kontaktu s přírodou a příroda jim častěji připadá krásná. Zatímco vztah žen k přírodě se s věkem výrazně nemění, u mužů je významně pozitivnější v pozdějším věku.

Zájem o informace z oblasti ochrany přírody mají zhruba čtyři respondenti z deseti. Zájem mají hlavně o to, kam na výlet do přírody, nebo o zajímavosti v okolí svého bydliště. Naopak nejmenší je zájem o legislativu, lesní hospodaření či praktické návody typu „jak vyrobit ptačí budku“. Nejčastěji využívané zdroje informací o přírodě jsou internet, televize a rádio.

Vybavit si nějaký konkrétní živočišný nebo rostlinný druh, kterému na českém území hrozí vyhynutí, zvládlo pouze 54 procent účastníků výzkumu. Nejčastěji uváděli velké šelmy, dravce, mloky, raky, žáby a sovy. Šest procent

respondentů nebylo schopno jmenovat správně žádný český národní park. Všechny čtyři uvedlo pouze 11 procent. Nejznámějším je Šumava, naopak nejméně známé je Podyjí.

Ochrana přírody je přitom dotázanými považována za potřebnou a pozitivní, ale konkrétní představa o problémech ochrany přírody směřuje především na odpady, úbytek volné krajiny a znečištění ovzduší. Lidé často neznají ani organizace zabývající se ochranou přírody, nevědí, kde hledat informace nebo kam se obrátit.

A co se s tím vším dá dělat? Pozitivní vztah k přírodě je u většiny společnosti zřejmý. Hrozbou je však nezáměr o hlubší poznání v souvislostech. Snad by bylo řešením, kdyby ochrannářské organizace uměly přijít se srozumitelnými a jasnými informacemi. A kdyby každý z nás mohl být vzorem pro své okolí.

Jana Vondrová

Ochrana a obnova přírody

Prázdniny jsou za námi. Mnozí mohou směle prohlásit, že velkou část prázdnin strávili v přírodě. Někdo putoval do více či méně divokých oblastí naší země po značených i neznačených cestách, někdo tábořil uprostřed lesů na tábořišti bez elektřiny a teplé vody z kohoutku. Jiní zase pečovali o zahrady, sklízeli zeleninu a ovoce nebo pomáhali u svých příbuzných na venkově na poli nebo kolem domácích zvířat. Mezi mládeží se jistě najdou tací, kteří část prázdnin strávili na lesní brigádě na Kunvaldě nebo jinde. Ale dobrovolníci, kteří si vezmou dovolenou a jedou kosit louky do Bílých Karpat, sbírat v chráněných územích semínka vzácných druhů rostlin, vysazovat stromy či naopak prořezávat náletové dřeviny ve stepních rezervacích, se najdou i mezi generacemi, které už se mezi mládežníky tak úplně nepočítají. Z iniciativy a nadšení právě takových dobrovolníků vznikla v různých regionech naší země v uplynulých desetiletích občanská sdružení zabývající se praktickou ochranou přírody.

Jednou z nejstarších organizací navazujících na ochrannářské aktivity místních trampů a zájemců o ochranu valašské přírody je Základní organizace ČSOP Kosenka (www.kosenka.cz). Zabývá se ochranou a obnovou přírody, životního prostředí a kulturního dědictví jižního Valašska.

Mezi hlavní činnosti Kosenky patří péče o květnaté orchidejové louky Bílých Karpat. Tyto louky vznikly dlouhodobým působením člověka, který na nich pásal ovce nebo z nich sklízel seno. Tato činnost dala vzniknout unikátním, druhově velmi pestrým společenstvům rostlin a na ně vázaných živočichů. Pro zachování této druhové pestrosti je tedy třeba louky udržovat pastvou nebo kosením, mnohde ručním.

Členové Kosenky založili též Pozemkový spolek Kosenka, který postupně vykupuje některá vzácná území či spolupracuje s vlastníky tak, aby bylo možno rozhodovat o jejich dalším využití v zájmu zachování přírody. Hlavním zájmovým územím je oblast zvaná Ščúrnica, která je tvořena původním jedlobukovým selským lesem, obhospodařovaným výběrovou těžbou. Aby zabránil smýcení většiny dřeva v krátkém časovém horizontu a zničení jedinečného věkově různorodého lesa, pozemkový spolek les vykupuje a ponechává

samovolnému vývoji. V lese je tak možné najít stromy všech stádií od semenáčků až po rozpadající se mrtvé kmeny, stejně jako množství živočichů vázaných na tlející dřevo, a zahlédnout lze některé vzácné hnízdící ptáky. Les je také genovou bankou jedle bělokoré.

V neposlední řadě je třeba jmenovat aktivity sdružení Kosenka zabývající se udržováním a obnovou kulturního dědictví Valašska - pořádání kulturních, vzdělávacích a osvětových akcí, jakož i opravu a využívání dvou původních valašských dřevěnic.

Na Českomoravské vrchovině převážně v CHKO Žďárské vrchy působí další organizace, Sdružení Krajina (www.sduzenikrajina.cz). Také jejich hlavní ochránářskou činností je kosení luk a vyřezávání náletových dřevin. Na Vysočině se jedná zejména o podmáčené louky na rašelinné půdě, které sice neposkytují kvalitní seno, ale jsou důležitým regulátorem vodního režimu a nacházíme na nich druhově bohatá společenstva rostlin a živočichů.

Dále se sdružení zaměřuje na budování mokřadů a péči o ně jako prostředí pro život obojživelníků, vysazuje stromy, zabývá se ochranou netopýrů a lesních mravenců, podporuje venkovské obce a místní ekonomiky formou dotačních programů a zapojením do Místní agendy 21.

Také Sdružení Krajina spolupracuje s pozemkovým spolkem, který vykupuje a spravuje zmiňované podmáčené louky.

Uvedené dvě organizace jsou Brnu místně dost vzdálené, vybízejí tedy spíše k jednorázovému zapojení se do některé brigády. Podobně je to s Hnutím Duha (www.hnutiduha.cz), které má sice hlavní sídlo v Brně a v Praze, ale ve spolupráci s místními skupinami organizuje brigády na Šumavě, v Bílých Karpatech nebo třeba v Jeseníkách.

Přímo na území města Brna působí již čtvrt století občanské sdružení Rezekvítek, které pečuje o vybraná maloplošná území v Brně. Sestavuje odborné plány péče a pak i provádí navržené zásahy. Vzhledem ke stepní povaze většiny těchto území se jedná ponejvíce o kosení trávy, likvidaci náletových dřevin, sbírání semen rostlin, ale i výsadbu stromů a keřů. Zajímavou činností je navrhování a provádění přírodě blízkých rekultivací v místech zničených těžbou kamene (Růženin lom na Hádech, lomy u Čebína, lom Mokrá a Želešice). Největší akcí, do které se může zapojit veřejnost, je Kameňáková brigáda pořádaná nepřetržitě již třicet let vždy koncem června v přírodní rezervaci Kamenný vrch. Bez této péče by Brňané nemohli každé jaro obdivovat fialové koberce koniklece velkokvětého, které nemají obdoby v celé Evropě.

Rezekvítek spolupracuje též se skauty a školami na péči o maloplošná chráněná území. Dozvědět se o přírodě města Brna i kulturně zajímavých lokalitách mohou lidé na četných terénních exkurzích a odborných seminářích, které Rezekvítek pořádá, stejně jako z mnoha publikací vydaných Rezekvítkem.

Kdo tedy nechce do přírody jen tak chodit a říkat, že je krásná, kdo se chce také něco víc o ní dozvědět nebo pro ni něco udělat vlastníma rukama, bude srdečně vítán na všech akcích všech uvedených organizací.

Eva Kazdová

Pozdrav z dovolené

Nevěřili byste, kolik zajímavých míst v naší milé vlasti máme. Už nějaký rok se s rodinou bavíme tím, že navštěvujeme místa, která jsou pro nás neobvyklá názvem či obsahem. Názvy ale zatím vedou. Už dříve jsem na jeden květnový víkend hnala celou rodinu do Prčic. Tedy tam, kam běžně jeden druhého posíláme v každém trochu vyhroceném hovoru. Přes půl republiky jsme tenkrát jeli do okresu Příbram jen proto, abychom si v cíli cesty mohli říct: „Tak, a teď jsme v Prčicích“. Jeli jsme v květnu, kdy kvetou fialky - jistě tušíte proč. Tento rok jsme vyrazili do vesničky Úterý. Dorazili jsme tam sice až ve středu, ale bylo to úžasné. Zjistili jsme, že honba za podivnými názvy přináší své bonusy. Z dědinky se vyklubala obec v památkové zóně a domy z hrázděného zdíva na náměstí nás na okamžik přenesly do 18 století. Nachází se v přírodní rezervaci Úterský potok s krásnými hlubokými údolími, břidlicovými skalními útvary a řadou zřícenin. Původním cílem naší cesty však nebylo Úterý, ale kostel sv. Jiří v téměř zaniklé obci Luková, okres Plzeň-sever.



Na názvu není nic zvláštního, ovšem vnitřek kostela nabízí nevšední zážitek. Ve zdech zchátralého kostela je stálá výstava soch, které mají připomínat duše věřících, kteří dříve kostel navštěvovali. Je to bakalářská práce mladého umělce J. Hadravy, který měl potřebu zpracovat téma mizejícího života v českých kostelech, viz <http://lukova-kostel.cz>. Téma samo o sobě hluboké, ale vzhledem k tomu, že ti, co do tohoto kostela kdysi chodili, jsou odsunuti sudetští Němci, má toto dílo ještě další hluboký rozměr. Místo má svou atmosféru - nostalgickou, filosofickou, děsivou. Rozhodně ne duchařskou, i když strávit noc bych tam nechtěla. Více mě však děsí ta skutečnost, na kterou chtěl autor upozornit, že z lavic kostelů mizí skuteční živí lidé. Není třeba se obávat

duchů zemřelých, ale rozhodování a konání těch živých. Co vede člověka k tomu, že víru pověsí na hřebík? A sáhne po ní ještě někdy? Kam a proč odešli ti, co kdysi v našich lavicích sedávali? A co jsme my, co tam ještě sedáváme, mohli udělat proto, aby se tak nestalo?

Krajina za Plzní je na zajímavá místa názvem či obsahem bohatá. Ty názvy jsou ale opravdu velmi neobvyklé. Když jsem studovala mapu naší cesty, práskly mě do očí názvy jako Nečtiny, Bezvěrov, Bezručice (ano správně, ty od Kryštofa Haranta). A jak tak brouzdám okem po mapě, napadla mě i zajímavá pointa k těmto názvům. Mohly by to být i milníky na cestě člověka a možná i odpověď na otázku, proč z kostelů mizí lidé. Všechno začíná v Nečtinách - když člověk nečte, málo toho ví. Když člověk nečte Bibli, nedoví se, že se má k lidem chovat jako k sobě samému, že nepřítel je také jen člověk nebo že Bůh je láska a ne někdo, kdo touží po smrti a zabíjení. Kdo zabíjí a pěstuje v sobě nenávist, nečetl. A kdo nečte, ztrácí víru - v Boha, v lidi. A než se nadějeme, jsme v Bezvěrově. A protože víra v Boha vede k lásce k bližnímu, člověk, který víru ztratil, ztratil ze zřetele i své bližní, své druhy - odtud Bezručice. Pak dál na západ už jen Velká Hleďsebe, a jak jsou ve společnosti oblíbení sobci, o tom svědčí název osady Tři sekery.

No, kam asi pojedeme na příští prázdniny?

Mnoho elánu do nového školního roku přeje

Kateřina Rybáriková

Dovolená v Písku

Tentokrát žádné exotické destinace, milí čtenáři. Tentokrát to bude o našem vlastním p(P)ísečku.





Město Písek, druhdy město královské, s královskou mincovnou, město těžící z rýžování zlatonosného písku na břehu řeky Otavy, město střežící Zlatou stezku, později město husitské, město "univerzitního charakteru", město dříve průmyslové,... .. město k turistům velkým i malým vlídné, laskavé, přívětivé! A také město příjemné k životu, ale to víme jen z cizí zkušenosti.

Do Písku jsme letos v létě zavítali již po několikáté, přesto jsme objevili spoustu nových lákadel. Kamenný most, přezdívaný někdy "Jelení" (podle jelena, který po něm měl přejít jako první tvor vůbec), jsme znali, stejně jako vyprávění o tom, jak se přes něj valila velká voda v roce 2002, jak s sebou vzala několik soch, ale ty se šťastně po povodních

našly v nánosech bahna na dně řeky.

I letos byla na nábřeží u mostu výstava obřích soch z písku, tentokrát motivovaná pohádkami. 10. ročník výstavy jsme stihli i na konci srpna, ačkoliv vernisáž proběhla již v květnu. Lepidlo zafungovalo, sochy odolaly povětrnostním podmínkám (nenechavým zvědavcům žel úplně ne...).

Také procházku kolem řeky Otavy na městskou plovárnu "U Václava" jsme vyzkoušeli již dříve, tentokrát jsme však neodolali plovárně samé - v pozdním odpoledni jsme se vyhřívali na trávníku v místě silně evokujícím Jirotkova Saturnina, plavali jsme proti línému proudu Otavy a lebedili si.

Novinkou pro nás však byla projížďka po druhém břehu řeky - proti proudu do Putimi. Pohledy na řeku, vůně lesa a atmosféra byly tak silné, že jsme naše hostitele zdržovali pomalou jízdou. Cyklotras je kolem Písku spousta, vyberou si rekreační jezdci i praví sportovci, na Zvíkově v pivovaru vám prodají domácí speciality v lahvi s sebou, takže ani k porušování pravidel silničního provozu nemusí dojít...

Kolo ale není ani potřeba, samotný Písek stojí za zevrubnou prohlídku! Hrad a Prácheňské muzeum, barokní domy na Velkém náměstí, kostely (Narození Panny Marie, Povýšení svatého Kříže), Palackého sady, Městská elektrárna, nejstarší fungující hydroelektrárna v Čechách, kterou zřídil sám František Křižík, Putimská brána a zrekonstruovaný hradební příkop, jeden neví, kam zajít a kam koukat dřív! My jsme toto trápení na chvíli vyřešili návštěvou Sladovny, zrekonstruované průmyslové budovy, která dnes slouží interaktivním výstavám především pro rodiny s dětmi. Ale nejen jim, ve Sladovně se koná i festival jednoho umělce, příznačně nazvaný Cool v plotě, je tu loutkářská a knihařská

dílna, a dobročinná kavárna, ve které pracují lidé s tělesným i mentálním handicapem. Usadili jsme se na terasu zmíněné kavárny, sledovali most i elektrárnu a bylo nám náramně!



A kdo není syt krás přírody ani krás města, ať vyrazí do Zemského hřebčince. Za vidění stojí už jeho budovy, někdejší kasárna, postavená z červených cihel, ovšem ti koně uvnitř! To je teprve paráda! Pocházel odtud i hřebec, který stál modelem pro jezdeckou sochu svatého Václava na Václavském náměstí v Praze. A kdybyste nevěděli, proč ta socha koně má zavázaný ocas, zeptejte se v Písku, provádějící pan chovatel vám to jistě rád ozřejmí. A ještě vás nechá plemenné krasavce pohladit nebo rozmazlit jablkem. Co víc si přát?

Saša Jacobea

ŽILI MEZI NÁMI

Daniel Navrátil

Bylo to 19. srpna. Do Komenského kostela se spolu s rodinou Daniela Navrátila, kazateli a presbytery z Brna I a pěveckým sborem Cantate Domino sešli k pohřebnímu rozloučení ještě velmi mnozí, takže se kostel zcela zaplnil. Přinášíme z tohoto rozloučení modlitbu bratra faráře Jiřího Grubera, krátkou vzpomínku sestry farářky Olgy Tydlitátové a výňatek z jejího kázání.



Hospodine, od Tebe jsme přijali život s důvěrou, že bude krásný. A on byl krásný!

Matka nás chovala v náručí, otec nás učil chodit, slunce vycházelo a zapadalo, chléb voněl a srdce bylo plné touhy. Dřevo se nám měnilo pod rukama. Ze stromu se stala židle a stůl. Potkali jsme ženu, která se stala naším tělem a pomocí. Z naší lásky vzešel život našich dětí. Dal jsi nám přátele, bratry a sestry v církvi, lásku k rodné zemi a víru v budoucnost. A na co nestačila lidská slova, to vyjádřila hudba a zpěv. Svým tichým hlasem jsi, Bože, promlouval k našemu srdci a přitahoval jsi nás k sobě provázky svého slitování. Nadlehčoval jsi nám břemena, pod kterými jsme klesali. A my jsme poznali, že společným jmenovatelem všeho dobrého kolem nás jsi Ty. Jediný, věrný, milosrdný a laskavý Bůh.

Chválili jsme tě, oslavovali jsme tě, důvěřovali jsme ti a pokoušeli se žít podle tvé vůle. Často jsme na Tebe zapomínali a chtěli si vládnout sami. O mnoho dobrého jsme se tak připravili a ochudili. Ale ty jsi s námi neztratil trpělivost. Odpouštěl jsi nám a napravoval jsi, co jsme pokazili.

Život však nebyl vždycky jen krásný. Někdy dovedl být i těžký a krutý. Silnější nás předbíhali, chytřejší odstrkovali, zlí si na nás dovoľovali. Nemoci nás sužovaly, bolesti srážely k zemi, strach nám svazoval ruce a slzy se nám draly do očí.

Ale ty jsi byl pořád s námi. Žádná lidská úzkost a slabost Ti nebyla cizí. A tak jsme díky Tobě nikdy nebyli docela bezmocní, poražení a ponížení. Vždycky se dalo něco dělat a doufat, že přijde změna, úleva, odpuštění a uzdravení. Díky tobě jsme mohli být svobodní, odvážní a vytrvalí - protože jsi nám kryl záda.

Až nyní nastal konec a vypadá to, že už se s námi a pro nás nic nového a dobrého nestane. A přece ti, Bože, i v tuto nejtěžší chvíli svého života tiše věříme a doufáme, že tvé dobrotě není a nemůže být konec.

Připomínáme si život a utrpení tvého syna Ježíše Krista. Připomínáme si jeho oběť na kříži a zázrak zmrtvýchvstání. To je ten důvod, proč věříme, že Tvá dobrota a slitování nikdy nekončí. Nevíme jak, nevíme kdy, nevíme proč, ale věříme a doufáme dál. Naše srdce a mozek se zastavily, naše ústa se zavřela, naše trápení skončilo, ale naše víra, láska a naděje bude žít, Bože, ve tvém srdci navěky věků.

Život půjde dál, lidé postupně zapomenou, ale Ty si nás budeš pamatovat, i kdyby slunce vyhaslo a země pominula. Jednou nás znovu povoláš z nicoty a zapomnění a my tě zas - tak jako dnes - budeme chválit a oslavovat. Dobrořeč duše má Hospodinu a celé mé nitro jeho svatému jménu. Amen.

Modlitba Jiřího Grubera

Daniel Zdeněk Navrátil (21.9.1958 - 11.8.2016) se sice narodil ve Vysokém Mýtě, ale spolu se dvěma staršími sestrami vyrostl na faře v Nosislavi a posléze v Silůvkách, kde jeho otec působil jako farář naší církve. Vyučil se truhlářem a celý život se dřevem pracoval. Na tancovačce potkal svou budoucí ženu Marii. Po svatbě se s ní usadil v Ostopovicích a narodily se jim dvě dcery. Když jsem před dvaceti sedmi lety přišla do sboru Brno I, byl Dan pevnou a neodmyslitelnou součástí staršovstva, pěveckého sboru a celého společenství. Tak jsme ho znali.

Možná ne všichni víte, že se mnou pravidelně (a rád) jezdil do kazatelské stanice v Újezdě-Rychmanově, kde jeho zvučný bas vedl zpěv malého hloučku přítomných. Naposledy to bylo v červnu, před prázdninovou pauzou. Těšil se, že stejně bude po prázdninách doprovázet novou kazatelku. Možná nevíte, že Dan rád se svou rodinou jezdil na výlety, které vždycky pečlivě vymýšlel - jeden rok to bylo po stopách českých hudebních skladatelů, jindy vyráželi k pramenům českých řek nebo po zajímavých stavbách.

Cesty autem do Rychmanova byly příležitostí k mnohým rozhovorům - v poslední době i o nemoci, se kterou statečně zápasil. I když nakonec podlehl, ten zápas neprohrál. Odešel ke svému Pánu.

Výňatek z kázání:

Ač mé tělo i mé srdce chřadne, Bůh bude navěky skála mého srdce a můj podíl.
Žalm 73, 26

...Životní postoj našeho zesnulého bratra, jeho bytostné přesvědčení, vyjadřují slova, která jste uvedli na jeho úmrtním oznámení: Žijeme-li, žijeme Pánu, umíráme-li, umíráme Pánu. Ať žijeme, ať umíráme, patříme Pánu.

Ježíš Kristus - to je konkrétní jméno i podoba, kterou má naše naděje. On zná utrpení, protože jím také prošel. On zná smrt, neboť ani on jí nebyl ušetřen. Ale smrt přemohl a čeká na nás na druhé straně jako vítěz, aby ty, kdo se jemu svěří, převedl do svého království světla a života.

Tohle si neumíme představit. Tohle nelze žádným způsobem ověřit. Tomu lze jen uvěřit a spolehnout se na to, že za těmito slovy stojí Ježíš sám. Ten, který nás má rád, je s námi v životě i ve smrti a provede nás do svého království, kde Bůh zcela odstraní smrt a setře slzu z každé lidské tváře.

Až tam míří naše naděje. Odtud můžeme čerpat posilu v čas zármutku a potěšení v bolesti.

Olga Tydlitátová

Nešpory v Komenského kostele

budou po prázdninách opět v neděli 2. října v 19:30. Vystoupí pěvecký sbor Gloria Brunensis. Biblické zamyšlení: Jiří Gruber. Výtěžek z dobrovolného vstupného bude věnován Hospici sv. Alžběty.

O křesťanské službě v Blahoslavově domě

V neděli 2. října se v Blahoslavově domě bude konat sborové odpoledne, jehož tématem bude Křesťanská služba a diakonie. Chceme při něm představit práci křesťanské služby v našem sboru a přizvat k ní nové spolupracovníky. Setkání začíná v 14.30 a všichni jsou k němu zváni.

Instalace farářky Jany Hofmanové

se připravuje ve sboru Brno I na neděli 9. října. Novou sestru farářku uvede do služby náměstek seniora Filip Keller ve shromáždění, které začne ve 3 hodiny odpoledne.

Kavárnička Brno I

- 5.10. promítání fotografií z cest - bratr Jan Franců
- 12.10. hudební vystoupení studentů konzervatoře
- 19.10. pokračování vzpomínek J. Mikoláškové - čte sestra V. Bednářová
- 26.10. pel-mel

DOKUMENT

Loni přijal papež František delegaci z České republiky, v níž byli i zástupci Českobratrské církve evangelické. Setkání se konalo při příležitosti bohoslužby smíření s Bohem a mezi křesťany s prosbou o odpuštění k 600. výročí upálení Mistra Jana Husa. Synod schválil návrh synodní rady odpovědět na Františkův iniciativní krok ke smíření a přijal text dopisu, který otiskujeme. Synod také vyzývá členy i sbory ČCE, aby do svých přímluvných modliteb zařazovali modlitbu za papeže Františka.

Text dopisu synodu ČCE papeži Františkovi:

Vážený bratře, děkujeme za slova a činy, jimiž zvěstujete Krista prostě a přitažlivě pro každého člověka na zemi.

Děkujeme za Vaši výzvu, aby křesťané v České republice, katolíci i protestanté, užili 600. výročí upálení M. J. Husa k odpuštění, smíření, a k řešení sporných otázek minulosti.

V závěru své řeči ve Vatikánu, 15. června 2015, jste ujistil zástupce naší církve i české ekumeny o tom, že se za nás modlíte. Prosil jste, abychom se i my modlili za Vás a za Vaši službu.

Milý bratře, modlíme se za Vás. Modlíme se za Vaši službu. Ať Vás Bůh, Otec Ježíše Krista drží, sílí, a dává dobré zdraví. K modlitbě za Vás a Vaši službu vyzýváme také všechny sbory naší církve.

Jsmo vděčni Bohu Otci, Synu i Duchu svatému, že z nás křtem činí své děti, navzájem pak sestry a bratry. Z této víry žijeme a toužíme žít.

Jménem synodu ČCE Vaši

Vladimír Zikmund, synodní kurátor; Daniel Ženatý, synodní senior; Jiří Gruber, předseda synodu

Praha dne 20. května 2016

Text odpovědi:

Ve Vatikánu 24. 8. 2016

Vážený reverende Grubere,

Jeho Svatost papež František obdržel Váš dopis ze dne 27. 5. a požádal mě, abych jeho jménem odpověděl. Oceňuje postoj, který jste vyjádřil jménem synodu Českobratrské církve evangelické.

Jeho Svatost Vás ujišťuje, že Vám i všem členům vašeho synodu přeje vše dobré, ujišťuje vás všechny o svých modlitbách a vám i těm, kterým sloužíte, vyprošuje Boží požehnání pokoje a radosti.

S upřímností v Kristu

*Monsignor Paolo Borgia, poradce
Oddělení pro všeobecné záležitosti
vatikánského Státního sekretariátu Svatého stolce*

DÍKY A PROSBY

Pane Bože, Hospodine, děkujeme Ti za tvou církev i za toto shromáždění, kde můžeme slyšet tvoje slovo. Dává nám naději do života i smrti, dává nám naději, že život má smysl a důvod. Dává nám naději na nový začátek. Proto Tě prosíme právě na začátku nové, další etapy našich životů - smiluj se nad námi, posiluj naši víru a v moudrosti a síle svého Ducha svatého nás vyučuj.

Nechceme to však jen pro sebe, ale k tomu, abychom dokázali pomoci těm, kteří to potřebují, našim bližním - doma, v zaměstnání, ve škole, ve sborech, ale třeba i na ulici a jinde. Myslíme na nemocné, staré a opuštěné. Myslíme na ty, kteří pro svoji nenávisť ke světu nevidí věci dobré a krásné. Myslíme na ty, kteří Tě odmítají a nechají se ovládat svými vlastními bůžky. Smiluj se nad nimi a dej se jim poznat.

Prosíme Tě o pokoj a mír pro nás všechny.

Amen.

modlitba zazněla ve sboru Brno - Husovice v neděli 4. září 2016

Brno I

4.9.	Dobromila Kopřivová	94 let
4.9.	Jana Šedivá	40 let
5.9.	Hana Šobáňová	60 let
6.9.	Radka Bohušová	40 let
6.9.	Pavel Bureš	60 let
6.9.	Vladimír Vaněk	71 let
7.9.	Kateřina Hloušková	40 let
10.9.	Pavel Rumíšek	71 let
10.9.	Tomáš Vojtíšek	77 let
13.9.	Milena Lokajová	78 let
15.9.	Jindřiška Fleischerová	79 let
16.9.	Věra Lorencová	73 let
17.9.	Drahomíra Kalábová	70 let
17.9.	Jarmila Ondráková	70 let
18.9.	Eva Riedlová	71 let
19.9.	Emílie Kačírková	71 let
24.9.	Fridrich Polák	78 let
24.9.	Šimon Jaroš	10 let
25.9.	Jan Sláma	75 let
27.9.	Miloš Aibl	50 let
29.9.	Dušan Marek	79 let
29.9.	Richard Uhl	74 let
1.10.	Bohuslav Zduba	70 let
4.10.	Božena Vondrová	90 let
6.10.	Jaroslav Sochorec	83 let
9.10.	Vladimíra Šabacká	60 let
10.10.	Julie Štefflová	93 let
12.10.	Věra Měšťanová	78 let
12.10.	Jaroslava Stratilová	86 let
18.10.	Jan Korytár	30 let
14.10.	Jana Karlíková	70 let
16.10.	Vladimír Celer	84 let
16.10.	Jana Zlámalová	74 let
18.10.	Miloš Šedý	74 let
19.10.	Alena Skalníková	83 let
20.10.	Eliška Pilátová	80 let
23.10.	Anna Cichá	30 let
29.10.	Ingrid Ewles	40 let

Pokřtěni byli:

11.8.	Jáchym Smutný, nar. 2016
14.8.	Adam Janoušek, nar. 2016
28.8.	Erik Jan Dosedla, nar. 2015

- 28.8. Natálie Kovaříková, nar. 2014
 25.9. Zoja Irma Mesarč, nar. 2016

Oddáni byli:

- 27.8. Monika Nausedaite a Jakub Šlesinger
 3.9. Iva Pallichová a Petr Štěpánek
 9.9. Tereza Odložilíková a Martin Janošek
 10.9. Bohumila Hájková a Pavel Dvořák
 10.9. Kateřina Králíčková a Jindřich Ryšavý
 10.9. Dominika Pavliňáková a Lukáš Mareček
 17.9. Ivona Kouřilová a Karel Otto

Rozloučili jsme se:

- 19.8. Daniel Navrátil, nar. 1958

Brno II

- | | | |
|---------|--------------------|--------|
| 3.9. | Vlasta Brodská | 91 let |
| 3.9. | Jarmila Mauzerová | 91 let |
| 3.9. | Eva Ludvová | 72 let |
| 5.9. | Bedřich Gottvald | 96 let |
| 5.9. | Ludmila Hančíková | 93 let |
| 10.9. | Kamil Boháč | 88 let |
| 14.9. | Markéta Kosařová | 74 let |
| 16.9. | Lydia Pospíšilová | 80 let |
| 16.9. | Alena Navrátilová | 75 let |
| 18.9. | Milada Červinková | 75 let |
| 20.9. | Anežka Rybáriková | 20 let |
| 22.9. | Marie Šomková | 89 let |
| 22.9. | Věra Hrazdírová | 87 let |
| 23.9. | Marta Pánková | 93 let |
| 23.9. | Eva Prudká | 86 let |
| 23.9. | Věra Hartlová | 73 let |
| 24.9. | Gizela Studnicová | 88 let |
| 27.9. | Věra Pelcová | 72 let |
| 27.9. | Kateřina Doušková | 10 let |
| 29.9. | Hana Berková | 79 let |
| 1.10. | Michaela Podrábská | 10 let |
| 4.10. | Hana Dvořáková | 74 let |
| 5.10. | Milena Šimsová | 84 let |
| 5.10. | Věra Ondráčková | 60 let |
| 7.10. | Miluše Nováková | 86 let |
| 7.10. | Milan Řádek | 85 let |
| 9.10. | Jiří Podrábský | 76 let |
| 9.10. | Zdena Urbanová | 74 let |
| 12. 10. | Zdenka Králová | 86 let |

14. 10.	Jana Burešová	75 let
15. 10.	Vlasta Studeníková	81 let
15. 10.	Jonáš Kocourek	10 let
16.10.	Helena Vašíčková	89 let
16. 10.	Albína Skutková	85 let
16. 10.	Jarmila Jílková	81 let
17. 10.	Květoslava Průchová	89 let
17. 10.	Zdeňka Pustínová	84 let
19. 10.	Emil Loubal	84 let
21. 10.	Robert Chlup	73 let
23. 10.	Vlasta Pindejová	90 let
23. 10.	Oldřiška Peňázová	83 let
23. 10.	Naděje Popelářová	73 let
24. 10.	Silva Hájková	82 let
24. 10.	Ivana Mičková	78 let
25. 10.	Olga Marková	77 let
25. 10.	Jana Olga Ulrichová	72 let
25. 10.	Vojtěch Elstner	30 let
27.10.	Božena Jirušková	73 let

Pokřtěn byl:

11.9. Filip Štěpánek, nar. 2016

Oddáni byli:

18.6. Veronika Koudelková a Jan Brázdil
25.6. Lucie Jánošíková a Michal Pěgřím
2.7. Denisa Ondryášová a Lukáš Rusler
22.7. Lada Sadílková a Zdeněk Žert
23.7. Kristýna Horáková a Michal Škrla
26.7. Ladislava Kubínová a Daniel Jamro
29.7. Lucie Surá a Jan Pešák
30.7. Monika Vilímová a Ondřej Stržinek
13.8. Markéta Svobodová a Lukáš Růžička
13.8. Monika Horáčková a Ondřej Bystrý
27.8. Lýdie Kučerová a Jan Holešovský
3.9. Jana Dostálová a Radek Geryk
10.9. Tereza Konečná a Michal Kadlec
10.9. Marie Luskačová a Michal Kudr

Rozloučili jsme se:

17. 6. Přemysl Prudil, nar. 1942
4. 7. Miloš Caha, nar. 1925
5. 7. Františka Kolínská, nar. 1921
9. 7. Ivanka Prudilová, nar. 1934
13. 7. Jaromír Peňáz, nar. 1928

Brno I

První zářijová schůze měla před sebou mnoho bodů, které se nahromadily během prázdnin. Nejprve jsme vyslechli zprávy o prázdninových akcích (Blažkov a soustřední zpěváků v Poličce) a pak jsme se již věnovali přípravě nejbližších úkolů (instalace, odpoledne křesťanské služby, sborová neděle). Velkou část schůze zabrala debata o budoucím využití fary na Pellicově. Jednáme v tomto směru jak se sborem Církve bratrské Betanie, která má zájem se znovu vrátit do Betlémského kostela, tak s oddílem skautu. Pro něj jsme během přístavby zřídili dvě klubovny ve sklepě na Opletalově. Během prázdnin se podařilo připravit veškeré změny nutné k instalaci nové kuchyně (elektor, vodoinstalace, nová podlaha, malování, posun dveří). Byla opravena kanalizace a střecha sborového domu na Opletalově. Odhlasovali jsme finanční pomoc sborům v Chotiněvsi a Nejdku a zvláštní biblickou hodinu (6.10.), ve které se budeme zabývat otázkou, zda má naše církve žehnat registrovanému partnerství.

Jiří Gruber

Brno II

Presbyteři vzali na vědomí zprávy o životě sboru v letních měsících, mimo jiné o sborovém pobytu na Blažkově (71 účastníků, zejména rodin s menšími dětmi), a také o začínajících programech ve sboru, mimo jiné o dětském klubu pro nejmenší děti, nazvaném Dvojka, připravovaném vyučování dětí v Kuřimi, modlitebních setkáních a setkáních pro muže. Staršovstvo vzalo na vědomí zprávu o chystaném víkendovém pobytu v Osové Bítýšce (16. - 18. 9.) a pokračování prací ve sborové zahradě. Presbyteři vyjádřili souhlas s uzavřením nových a staronových nájemních smluv v bytovém domě.

Martin Horák

Brno-Židenice

Schůze staršovstva sboru ČCE Brno - Židenice byla až po uzávěrce tohoto čísla časopisu. Informace z jednání dle možnosti otiskneme v příštím čísle.

Poznámka redakce k 3. straně obálky:

V podrobnostech říjnových týdenních rozvrhů v brněnských sborech může do začátku měsíce října ještě dojít ke změnám.

TÝDEN VE SBORU

Brno I

Po – Pá 9-12, St 15-17

Pondělí:

18:30 staršovstvo 10.10.

Úterý:

15:00 DD Věstonická

16:30 dětský klub Ovečky

16:30 biblická hodina pro děti

19:00 příprava NŠ

19:00 modlitební setkání

Středa:

13:00 Diakonie, Hrnčířská 5., 19.10.

15:00 kavárnička

16:00 konfirmandi

18:00 mládež

18:00 kurz Alfa

Čtvrtek:

9:30 klub otevřených dveří 6., 20.10.

18:00 biblická hodina

Pátek:

18:30 pěvecký sbor

Neděle:

10:00 nedělní škola pro děti

Brno II

Po – Pá 8:30-11:30

Pondělí:

18:30 staršovstvo 10.10.

Úterý:

17:00 b.h.Tišnov 11., 25.10.

18:00 příprava NŠ 4.10.

19:30 setkání stř. generace

Středa:

13:00 Diakonie, Hrnčířská 12., 26.10.

14:00 biblické čtení DD

Kociánka 5., 19.10.

18:00 biblická hodina

19:00 mládež I.

Čtvrtek:

9:30 Křesť. služba 27.10.

9:30 Mateř.klub 13., 27.10.

14:30 káva 6. a 20.10.

16:00 vyučování dětí, confirm. příprava

17:30 mládež II.

Sobota:

9:30 DD Kociánka 1., 15., 29.10.

Neděle:

9:00 nedělní škola

10:00 setk. v Blah. domě

Brno – Husovice

Pondělí:

17:00 konfirmač. cvičení

Středa:

17:00 katecheze dospělých

Čtvrtek:

19:00 biblická hodina

20:00 staršovstvo 13.10.

Pátek:

15:30 děti

Neděle:

9:00 nedělní škola

18:00 Desert 9.10.

Brno – Židenice

Pondělí:

13:30 bibl.hod.pro děti Blansko

14:30 Konfirmandi Blansko (obojí 3. a 17.10.)

18:30 staršovstvo (17.10.)

19:00 bibl.hod.Blansko (10. a 24.10.)

Úterý:

15:15 biblic. hodina pro děti

16:30 konfirmační příprava

18:00 modliteb. setkání 4.10.

19:19 DŽES – Duchovní židenické ev. setkání

Středa:

17:30 mládež

19:00 biblická hodina

19:00 Modlitby a zpěvy Taizé 19.10.

Neděle:

9:10 nedělní škola

10:00 setkání u kávy a čaje

18:30 pěv. sbor ChraPoT

Brno I	Brno II	Brno - Husovice	Brno - Židenice
2.10. 19. neděle po sv. Trojici BK Jana Hofmanová ČK Jana Hofmanová Rch Jana Hofmanová ČK 19:30 Jiří Gruber, <i>nešpory</i>	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek, <i>rodinné bohoslužby</i> ČK19:30 Jiří Gruber, <i>nešpory</i>	Žd Radka Včelná Bl Radka Včelná
9.10. 20. neděle po sv. Trojici BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber ČK 15:00 Filip Keller <i>instalace</i>	BD Martin Horák <i>Díkůčinění, VP</i> Tiš Saša Jacobea <i>Díkůčinění, VP</i>	Hu Štěpán Hájek, <i>křty</i>	Žd Radka Včelná Bl Radka Včelná
16.10. 21. neděle po sv. Trojici 10:00 CČSH Botanická ul. Mikuláš Pavlík <i>ekumenická bohoslužba</i> Rch Jiří Gruber	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek, <i>Díkůčinění, VP</i>	Žd Olga Tydlitátová Bl Jiří Bureš
23.10. 22. neděle po sv. Trojici BK Jana Hofmanová, <i>křest</i> ČK Jana Hofmanová	BD Saša Jacobea Tiš Saša Jacobea	Hu Jaroslav Vítek	Žd Radka Včelná Bl Jan Asszonyi
30.10 23. neděle po sv. Trojici BK Jaroslav Vítek ČK Jaroslav Vítek	BD Martin Horák Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek	Žd Radka Včelná Bl Radka Včelná
6.11. 24. neděle po sv. Trojici BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber Rch Jiří Gruber ČK 19:30 Štěpán Hájek <i>nešpory</i>	BD Ján Kolesár Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek ČK 19:30 Štěpán Hájek <i>nešpory</i>	Žd Radka Včelná Bl Radka Včelná
BK: Betlémský kostel v 8:30 ČK: Červený kostel v 10:00 Rch: Rychmanov v 14:15	BD: Blahoslavův dům v 9:00 Tiš: Tišnov v 10:30	Hu: Netušilova 26 v 9:00 Ma: Maloměřice, Borky 7 DDS v 10:30	Žd: Židenice v 9:00 Bl: Blansko v 14:00